

Naučna konferencija ISLAMSKA ZAJEDNICA U TEŠNJU (1884-2024)

ustrojstvo, vjersko-prosvjetne ustanove, vakufi, ulema - Tešanj, 10. decembar 2024.

JAVNI POZIV

za dostavljanje prijava za učešće na naučnoj konferenciji

Medžlis Islamske zajednice Tešanj u saradnji sa Institutom za islamsku tradiciju Bošnjaka, Vakufskom direkcijom i Muftijstvom zeničkim objavljuje javni poziv za dostavljanje prijava za učešće na naučnoj konferenciji *Islamska zajednica u Tešnju (1884-2024): ustrojstvo, vjersko-prosvjetne ustanove, vakufi, ulema* koja će biti organizirana u povodu obilježavanja 140. godišnjice Islamske zajednice u Tešnju.

Konferencija ima za cilj istražiti ustrojstvo, vjersko-prosvjetne ustanove, vakufe i ulemu koja je djelovala na području MIZ Tešanj od osnivanja prvog džemata u Tešnju u doba osmanske uprave u BiH do današnjih dana. Naime, u osmansko doba područje Tešnja imalo je razvijen vjerski život kojeg su činili džemati i imami, mektebi i muallimi, medrese i muderisi, vakufi i mutevelije, muftije i kadije, a koji predstavljaju neodvojiv dio historije Islamske zajednice u Tešnju. Nakon Berlinskog kongresa i okupacije Bosne i Hercegovine, austro-ugarska vlast 1882. osniva Rijaset i Ulema-medžlis čime se organizaciono odvajaju Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini od dotadašnjeg duhovnog vodstva u Carigradu. Ove 2024. godine navršava se 140 godina od naredbe Zemaljske vlade za BiH iz 1884. godine o postavljenju privremenih vakufskih komisija kada su u svim kotarima postavljene vakufske komisije koje su se sastojale od kadije, kao predsjednika, dvojice članova upravnog medžlisa, jednog imama i jednog muderrisa (ako je u kotaru bila medresa) ili hodže. Ovom naredbom uspostavljena je i Vakufska komisija u Tešnju čime je u administrativnom smislu započela povijest modernog ustrojstva Islamske zajednice u Tešnju.

Prijave za naučnu konferenciju otvorene su za sve naučnike i istraživače koji mogu doprinijeti rasvijetljavanju bogate povijesti Islamske zajednice u Tešnju. Aplikantima/icama se sugerise da teme budu usmjerene prema sljedećim oblastima:

1. Vakufske i vjersko-prosvjetne ustanove u Tešnju za

- Sibjan-mektebi u Tešnju do austro-ugarske okupacije
- Medresa u Tešnju do 1878. godine
- Vakufi Tešnja do 1878. godine
- Ulema Tešnja do 1878. godine

2. Islamska zajednica u Tešnju tokom austro-ugarske uprave do kraja Prvog svjetskog rata
- Moderno ustrojstvo IZ u Tešnju

- Uspostava i rad Vakufske komisije i kasnije Vakufskog povjerenstva u Tešnju
- Medresa, sibjan-mektebi, mektebi-ibidajje i islamska vjeronauka u Tešnju
- Stanje vakufa u Tešnju u vrijeme austro-ugarske uprave
- Bošnjačka muslimanska društva u Tešnju
- Ilmija i ulema u Tešnju i njen spisateljski rad
- Islamska zajednica u Tešnju u medijima austro-ugarskog perioda

3. Islamska zajednica u Tešnju od kraja Prvog do kraja Drugog svjetskog rata

- Uspostava imamata u Tešnju
- Vjersko-prosvjetne ustanove
- Vakufi (Vakuf Gazi Husrev-bega u Tešnju)
- Rad „El-Hidaje“ ili drugog udruženja imama-matičara, šerijatskih sudaca i sl. u Tešnju
- Pisana riječ tešanjskih alima između dva svjetska rata
- Imami i službenici Islamske zajednice u NOB-u
- Vjerski život Bošnjaka muslimana u Tešnju tokom Drugog svjetskog rata

4. Islamska zajednica u Tešnju od kraja Drugog svjetskog rata do 1990.

- Formiranje Odbora IZ Tešanj, uspostava vjersko-prosvjetne službe
- Vakufi u Tešnju, oduzimanje vakufa, nacionalizacija vakufske imovine, uvođenje članarine
- Mektebi u Tešnju, prestanak vjerske pouke u mektebima i ponovno uspostavljanje mektepske nastave u

- Ilmija u Tešnju
5. Islamska zajednica u Tešnju od 1990. do danas
- Formiranje Medžlisa IZ Tešanj
- Imami i službenici Islamske zajednice u Odrbrambeno-oslobodilačkom ratu
- Vjerski život Bošnjaka muslimana u Tešnju tokom Agresije

- Uništavanje vjersko-prosvjetnih objekata i vakufske imovine u Tešnju
- Obnova porušenih islamskih vjerskih i vakufskih objekata u Tešnju

- Struktura MIZ Tešanj: Vjersko-prosvjetna služba, administrativno-pravna služba, džemati, imami
- Vjersko-prosvjetni rad u Tešnju od 1990. do danas
- Specifičnost vjersko-prosvjetnog života u Tešnju (zekat i sadekatul-fitr, *Preporod*, broj hadžija i druge specifičnosti)

- Islamska zajednica u Tešnju i vjerski život na području Medžlisa Tešanj u bosanskohercegovačkim medijima.

Prijava treba sadržavati:

- Ime i prezime aplikanta/ice, njegovo/njeno zvanje i naziv institucije na kojoj djeluje
- Naslov rada
- Sažetak (do 300 riječi)
- Kraću biografiju (do 200 riječi u trećem licu)
- Aktivnu email adresu

Prijave na bosanskom jeziku dostaviti do ponedjeljka 1. jula 2024. godine na e-mail: info@iitb.ba.

Na prijave će se odgovoriti do ponedjeljka 15. jula 2024. godine. Aplikanti/ice čiji radovi budu prihvaćeni obavezuju se da će dostaviti konačnu verziju teksta do 10. decembra 2024. godine kako bi isti mogao biti uključen u zbornik s naučnog skupa.